

OKRESNÁ PROKURATÚRA PEZINOK
Šenkvickej cesty 5, 902 01 Pezinok

Číslo: Pv 277/18/1107-16
EEČ: 2-14-10-2019

Pezinok 11.01.2019

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: prečin: ublíženie na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno a Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Pezinok

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: ublíženie na zdraví podľa § 156 odsek 1, odsek 2 písmeno a Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v čase okolo 16.35h dňa 04.05.2018 v Pezinku na ul. XXXXX, v bytovom dome s popisným číslom 54 na 1. poschodí po verbálnej potýčke fyzicky napadol poškodeného XXXXX a to tak, že z bytu zobral baseballovú pátku, s ktorou následne udrel jedenkrát poškodeného XXXXX do oblasti tváre, konkrétne do nosa a jedenkrát do pravej ruky v oblasti predlaktia, čím tak menovanému spôsobil zranenie a to zlomeninu nosových kostí bez posunu úlomkov, tržnú rana v kožnej ryhe medzi ukazovákom a palcom pravej ruky a viacpočetné pomliaždenia oboch predlaktí s celkovou dobou liečenia 13 dní,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Poverený príslušník PZ, uznesením sp. zn. ORP-XXXXX dňa 18.06.2018 v zmysle § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie XXXXX pre prečin ublíženie na zdraví podľa §156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na vyššie uvedenom skutkovom základe.

Dňa 11.12.2018 predložil poverený príslušník PZ prokurátorovi v zmysle § 209 ods. 1 Tr. por. vyšetrovací spis s návrhom na podanie obžaloby na obvineného XXXXX.

Preskúmaním kompletného spisového materiálu, zadokumentovaných dôkazov jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti som dospel k záveru, že návrh povereného príslušníka PZ nie je dôvodný, pričom vo veci je potrebné rozhodnúť inak, a to konkrétne tak, že trestné stíhanie je potrebné z nižšie uvedených dôvodov zastaviť.

Obvinený bol k veci vypočutý dňa 09.08.2018. Do zápisnice o výsluchu si podal sťažnosť voči uzneseniu, ktorým mu bolo vznesené obvinenie a k veci uviedol, že poškodený XXXXX, ktorý je jeho susedom, mu bezprostredne pred spáchaním skutku vtrhol do bytu, pričom sa mu mal vyhrážať slovami „ty sviňa, zabijem ťa“ a fyzicky ho napádať. Ďalej uviedol, že skutku predchádzala jeho komunikácia s XXXXX, manželkou poškodeného. Tá údajne zazvonila na zvonček vchodových dverí bytu obvineného a po otvorení mu začala vyčítať, že zmizli dvere do predsieni na spoločnej chodbe. Následne XXXXX zbadal poškodeného, ako beží hore schodmi smerom k jeho bytu, pričom na jeho adresu kričal „zabijem ťa ty špina, ty kokot jeden“. Na schodoch však spadol a poranil si tvár – obvinený podľa vlastných slov spozoroval, že XXXXX po zdvihnutí sa zo schodov mal na tvári krv v oblasti hornej časti nosa a líca. Následne mal poškodený vykročiť smerom k obvinenému, pričom mal prekročiť prah jeho bytu. XXXXX ešte počas toho, ako videl približovať sa poškodeného po schodoch, vytiahol baseballovú pálku za účelom vystrašenia XXXXX a zabránenia jeho prípadnému útoku. Poškodený však napriek tomu obvineného napadol, pričom sa pred ním oháňal rukami a chcel ho udrieť. Obvinený sa podľa vlastných slov bránil pálkou, a to tak, že ju držal pred rukami a poškodený do nej udieral – poškodeného XXXXX údajne neudrel. XXXXX sa pri jeho útoku mali vyzuť aj šľapky, ktoré mal v čase incidentu na nohách. Následne útok zo strany poškodeného prestal a k miestu potýčky pribehol jeho syn, ktorý sa spolu s XXXXX pokúsil XXXXX pátku z rúk vytrhnúť. Obvinený, ako sa snažil udržať si pátku v rukách, spadol. Následne vstal a zatvoril svoje vchodové dvere, čím došlo k ukončeniu incidentu. Svedkom skutku mala byť aj XXXXX, známa XXXXX, ktorá sa v čase jeho spáchania mala nachádzať v byte obvineného na návšteve. Tá mala podľa slov XXXXX aj vyhodiť z jeho bytu šľapky poškodeného, ktoré tam ostali po útoku XXXXX.

O sťažnosti XXXXX proti uzneseniu, ktorým mu bolo dňa 18.06.2018 vznesené obvinenie, dozor vykonávajúca prokurátorka rozhodla podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku jej zamietnutím ako nedôvodnej. Vo svojom uznesení konštatovala, že vzhľadom na vtedy známy skutkový stav, zistený najmä prostredníctvom výsluchu poškodeného, jeho syna XXXXX XXXXX a jeho manželky XXXXX a prostredníctvom znaleckého skúmania zranení XXXXX, nie je dôvodná pochybnosť, že poškodený utrpel zranenia uvedené v skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia a že tieto mu vznikli spôsobom ním opísaným. Zároveň však

poukázala aj na skutočnosť, že v danom štádiu trestného konania nebolo možné ustáliť, či sa zo strany obvineného jednalo o nutnú obranu v zmysle ustanovenia § 25 Trestného zákona alebo nie. Ďalej uviedla, že vznesenie obvinenia konkrétnej osobe neznamena automaticky uznanie tejto osoby za vinnú zo spáchania trestného činu a až po skončení skráteného vyšetrovania po uplatnení procesných práv prislúchajúcich obvinenému bude možné posúdiť dôvodnosť podania obžaloby alebo iného rozhodnutia.

Vo veci bola v procesnom postavení svedka vypočutá XXXXX. Tá vo svojej výpovedi potvrdila skutočnosti uvádzané obvineným XXXXX.

Z dôvodu existencie zásadných rozporov vo výpovediach obvineného na strane jednej a poškodeného ing. XXXXX, jeho syna XXXXX XXXXX a jeho manželky XXXXX na strane druhej, ktoré nebolo možné odstrániť iným spôsobom, došlo k vykonaniu konfrontácií medzi vyššie uvedenými osobami podľa § 125 Trestného poriadku.

Zo zápisnice o konfrontácii medzi obvineným a svedkyňou XXXXX vyplýva, že medzi týmito osobami došlo bezprostredne pred spáchaním skutku k hádke týkajúcej sa dverí do predsiene na spoločnej chodbe. XXXXX túto hádku započul a vybehol hore schodmi smerom k bytu obvineného. Tam podľa slov svedkyne napadol obvineného rukami, na čo XXXXX reagoval vytažením baseballovej pálky a zaháňaním sa na poškodeného. XXXXX zároveň potvrdila, že jej manžel na obvineného kričal slovami „zabijem ťa, ty špina“ a rovnako potvrdila pád XXXXX na schodoch pri pribíhaní na miesto spáchania skutku, avšak podľa jej slov v dôsledku pádu nedošlo k spôsobeniu žiadneho zranenia na strane jej manžela – nos mu mal rozbiť obvinený úderom päste do tváre. Svedkyňa ďalej uviedla, že ako prvý vyvolal bitku medzi obvineným a jej manželom práve XXXXX, pričom tento zároveň počas incidentu vstúpil do bytu obvineného, kde XXXXX napádal.

Zo zápisnice o konfrontácii medzi obvineným a svedkom prof. XXXXX vyplýva, že svedok nebol prítomný začiatku bitky medzi jeho otcom a XXXXX a ani tomu predchádzajúcej hádke medzi jeho matkou a obvineným. Potvrdil však to, že obvinený poškodeného udrel pästou do oblasti tváre, na čo XXXXX začala tiecť z nosa krv.

Zo zápisnice o konfrontácii medzi obvineným a poškodeným XXXXX vyplýva, že poškodený si nepamätá, že by bol býval na adresu obvineného kričal vyhrážky. Rovnako si nepamätal, že by bol býval vstúpil do bytu XXXXX, podľa jeho slov to mohlo byť na hranici bytu. Poškodený však potvrdil, že bitku začal on a že obvinený sa bránil jeho útoku. K zraneniu nosa malo dôjsť v dôsledku úderu lakťom od obvineného.

Podľa § 156 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. kto inému úmyselne ublíži na zdraví, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až dva roky.

V zmysle § 215 ods. 1 písm. b) Tr. por., prokurátor zastaví trestné stíhanie ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Ustanovenie § 25 Trestného zákona upravuje inštitút tzv. nutnej obrany ako

okolnosti vylučujúcej protiprávnosť skutku, ktorý inak napĺňa znaky skutkovej podstaty určitého trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona. V zmysle § 25 ods. 1 Trestného zákona čin inak trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený týmto zákonom, nie je trestným činom. V zmysle § 25 ods. 2 Trestného zákona nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku, najmä k jeho spôsobu, miestu a času, okolnostiam vzťahujúcim sa k osobe útočníka alebo k osobe obrancu – toto neplatí, ak osoba odvracajúca útok konala v silnom rozrušení spôsobenom útokom, najmä v dôsledku zmätku, strachu alebo zľaknutia.

Útokom, proti ktorému ju prípustná nutná obrana, sa rozumie protiprávne ľudské konanie (správanie) spočívajúce v neoprávnenom ohrození cudzích záujmov a negatívne zasahujúce záujmy chránené v tomto prípade Trestným zákonom. V tomto konkrétnom prípade možno konštatovať, že poškodený XXXXX bezprostredne pred spáchaním skutku zaútočil na obvineného XXXXX, Táto skutočnosť je zrejmá jednak z vyjadrenia svedkyne XXXXX v rámci konfrontácie s obvineným, ďalej zo svedeckej výpovede XXXXX, z výsluchu obvineného XXXXX a v neposlednom rade najmä z vyjadrení samotného poškodeného v rámci konfrontácie s obvineným, kde priznal, že on fyzický konflikt začal ako prvý útokom vedeným rukami voči obvinenému. Za daných okolností je potrebné ďalej uviesť, že týmito úkonmi bolo zároveň potvrdené vyhrážanie sa poškodeného na adresu obvineného zabitím (s podotknutím toho, že v rámci konfrontácie s obvineným XXXXX uviedol, že si na túto skutočnosť nepamätá). Útok XXXXX na XXXXX, je vo svetle vykonaných dôkazov jednoznačne nevyprovokovaný a teda sa jedná o protiprávne konanie. Skutočnosť, že poškodený podľa vlastných slov šiel brániť svoju manželku ako reakciu na jej verbálny konflikt s XXXXX nepredstavuje adekvátny dôvod na to, aby podnikol útok na fyzickú integritu obvineného. XXXXX totiž nehrozilo žiadne bezprostredné nebezpečenstvo, ktoré by si obdobný zásah jej manžela vyžiadalo. Ani prípadné vyslovenie vulgarizmov zo strany XXXXX na adresu XXXXX by neoprávňovalo XXXXX na útok voči jeho susedovi. Skutočnosť, že z pohľadu XXXXX sa správanie poškodeného javilo ako hroziaci útok, podčiarkujú aj samotné vyhrážky, vyslovené na adresu obvineného bezprostredne pred začiatkom samotnej fyzickej konfrontácie XXXXX, akcentované tým, že poškodený prekročil prah a teda vošiel do obydľia obvineného.

V súvislosti s tvrdením poškodeného a jeho rodinných príslušníkov, že obvinený uskutočnil svoju obranu neprimeraným spôsobom je potrebné uviesť, že formu obranného konania Trestný zákon neurčuje. XXXXX si ju v danom prípade mohol zvoliť podľa potrieb konkrétneho druhu chráneného záujmu (v tomto prípade ochrana vlastného zdravia, resp. života, pred útokom vedeným samotným poškodeným), charakteru útoku (v tomto prípade fyzický atak poškodeného voči jeho osobe) a spôsobu prevedenia útoku (v tomto prípade útok bol vedený priamo, s relatívne krátkym časovým rozpätím medzi príchodom poškodeného pred byt obvineného a jeho následným útokom voči XXXXX, a teda aj relatívne krátkym časom na prípravu obrany pred útokom na strane obvineného), potenciálu útočníka a potenciálu obrancu (v tomto prípade možno vzhľadom na vek obvineného a aj poškodeného oboch považovať za približne vyrovnaných čo sa týka ich fyzickej zdatnosti), miesta (v tomto prípade priestor pred bytom obvineného a následne okolie vchodových dverí vnútri jeho bytu), prípadne iných podstatných okolností.

Na margo tvrdení poškodeného a aj XXXXX o neprimeranosti obrany XXXXX je potrebné uviesť, že je absurdné očakávať, aby sa obeť útoku musela prispôbiť spôsobu vedenia útoku, ktorý zvolil útočník. XXXXX nemal v žiadnom prípade povinnosť viesť s útočiacim XXXXX výsostne pästný súboj, ktorého výsledok by bol závislý iba od toho, kto z nich je lepší bitkár (k tomu vid' Rč 20/2008). Práve naopak, mohol si zvoliť prostriedok svojej obrany a túto možnosť aj využil, čím predišiel tomu, aby sám v dôsledku útoku vedenému proti jeho osobe utrpel zranenia. Voľba baseballovej pálky ako nástroja umocňujúceho jeho obranu nemôže byť bez skúmania ďalších okolností sama o sebe považovaná za neprimeranú. Primeranosť obrany k spôsobu útoku totiž nie je závislá od samotného prostriedku použitého na obranu, ale závisí najmä od spôsobu, ktorým obranca použije (vid' R 41/1980).

V praxi je bežne zastávaný názor, že ak má byť obrana účinná, musí byť intenzívnejšia ako útok (vid' R 18/1996, NR 4 To 66/2006). Obrancovo konanie je totiž namierené na ochranu právneho poriadku (v tomto prípade na ochranu vlastného zdravia, dokonca v rámci vlastného obydliá a po predchádzajúcich vyhrážkach voči vlastnej osobe), zatiaľ čo útočník koná protiprávne (v tomto prípade bezdôvodne útočí voči inému). Z hľadiska spôsobu použitia baseballovej pálky ako prostriedku obrany obvineného nemožno ani vzhľadom na zranenia spôsobené poškodenému konštatovať celkom zjavnú neprimeranosť – XXXXX totiž preukázateľne nevedol útok pálkou na hlavu poškodeného a ani predmetný nástroj nepoužil takým spôsobom, ktorým by mohol spôsobiť smrť poškodeného, prípadne iný závažný následok rovný napríklad ťažkej ujme na zdraví (iná situácia by bola napríklad, ak by zrazil poškodeného na zem a pálkou mu útočil na chrbát, hlavu, kĺby alebo iné dôležité časti tela bez toho, že by sa poškodený mohol brániť týmto útokom). Toto konštatovanie vyplýva najmä zo zisteného rozsahu zranení, ktoré utrpel poškodený (spôsobenie pohmoždenín na predlaktí útočníka, nie tržných rán, prípadne zlomenín). Za daných okolností je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že napriek aktívnej obrane XXXXX incident pokračoval. Rozhodne by sa bolo bývalo jednalo o diametrálne odlišnú situáciu, ak by XXXXX bezprostredne po vzatí pálky do rúk obvineným upustil od fyzickej konfrontácie s XXXXX a obvinený by ho následne napadol s vedomím, že už mu zo strany poškodeného nič nehrozí. Je nutné poukázať na skutočnosť, že zaháňanie sa baseballovou pálkou má v prvom rade odstrašujúci efekt a je teda vskutku otázne, prečo poškodený v prvom rade nevolil riešenie situácie útekem (resp. prečo svedkovia pristúpili k ťahaníu baseballovej pálky z rúk obvineného, ak tento bol z ich pohľadu taký nebezpečný).

V zmysle vyššie uvedeného je zrejmé, že v tomto konkrétnom prípade boli naplnené všetky znaky nutnej obrany podľa § 25 Trestného zákona ako okolnosti vylučujúcej protiprávnosť konania XXXXX, opísaného v skutkovej vete uznesenia, ktorým mu bolo vznesené obvinenie. Jedná sa o čin inak trestný, ktorým obvinený odvracal preukázaný, priamo hroziaci a následne trvajúci útok poškodeného smerujúci voči jeho zdraviu, pričom intenzita ním zvolenej obrany nebola celkom zjavne neprimeraná útoku, najmä k jeho spôsobu, miestu a času, okolnostiam vzťahujúcim sa k osobe útočníka a k osobe obrancu. Vyhodnotením zabezpečených dôkazov jednotlivo i v ich súhrne teda možno konštatovať, že výsledky vyšetrovania poskytujú také dôkazy, ktoré odôvodňujú postup podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, nakoľko skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci a to v zmysle vyššie uvedených právnych úvah. Vzhľadom na horeuvedené skutočnosti som rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Miroslav Mihal
prokurátor